

Ker je Seidler videl, da ne more naprej, je po dal cesarju ostavko celega svojega ministrstva. Dne 7. februarja ob 16. uri se je seja državnega zbora prekinila. Predsednik Groß je naznanil, da je ministrstvo odstopilo. Čehi so to naznanilo sprejeli z odobravanjem.

Cesar pa ministrskega odstopa ni sprejel in je odredil, da naj še vitez Seidler ostane naprej minister. Te dni se vitez Seidler pogaja z voditelji državnozbornih strank. K sebi je opetovano klical tudi Poljake, Čehi in Jugoslovane. Ali se mu bo posrečilo pridobiti večino poslancev za proračun, še danes ni jasno. Jasno pa je, da Čehi in Jugoslovani ostanejo zvesti zavezniki in da vladi, ki se je zapisala Nemcem in noče ugoditi niti najbolj skromnim slovanskim željam, ne bodo dovolili državnega proračuna. Če se bo Seidler zopet zaračunal, je njegova stvar.

Govori se, da se bodo iz starega ministrstva morali ločiti minister Höfer, Schauer, Wimmer in Toggenburg. Dosedaj, ko to pišemo, nam še ni znano, ali se bo ministrstvo res preustrojilo ali ne.

Kmetske pritožbe.

V seji državnega zbora je poslanec Roškar govoril o težavah in težnjah slovenskega kmeta. Govor prinašamo v celoti. Poslanec Roškar je izvajal najprvo slovensko:

Edino rešilno sredstvo: Konec vojske.

Kdo bi bil pričakoval pred petimi, šestimi leti, da doživimo razmere, v katerih živimo danes? Predragi! Prekratek je čas, da bi mogel opisati le na kratko vzroke, ki so pripeljali do tega. Pribijem le dejstvo: Ako se položaj ne spremeni kmalu, ako ne mine ta nasilna vojska, potem prenehamo mi in naše življenje in narodi se bodo pokončali sami. Živila se krčijo od dne do dne in to ne le po mestih in trgih, ampak tudi po deželi. Ljudstvu se vzame vse, kar ima, tako da je nevarnost, da bo izročeno lakoti. Kako naj si ljudstvo pomaga? Obrača se na nas, svoje zastopnike, da jim pripomoremo do rešitve. A žalibog pa je naša moč nezadostna. Poznamo edino rešilno sredstvo, ki nas zamore rešiti: Konec vojne. Zato zahtevamo od merodajnih faktorjev, da zlasti o vse sile v dosegu tega smotra.

Nemško je nadaljeval:

Pomanjkanje živil v mestih in na deželi.

Predmet, o katerem govorimo, je zelo važen; jaz bi ga skoraj označil kot najvažnejšega. Bojim se samo, da bo tako kot prejšnje razprave tudi ta šla mimo nas brez sledu. (Tako je!) Dosedaj še ne moremo nikjer pokazati na primerno ureditev prehranjevanja, ki bi prinesla ljudstvu res to, kar rabi. Gospoda moja! V mestih se toži o pomanjkanju živil. V tem oziru pa sedaj na deželi ni nič ugodnejše — temveč še mnogo hujše. Skušal bom to dokazati s kratkimi besedami.

Neenakomerne rekvizicije.

Spoštovani gospodje! Rekvizicije, katere mora prenašati kmetstvo, se izvršujejo tako neenakomerno, da imamo celo družine, ki se morajo zadovoljiti s tako ozko omejenimi žili, da niti ne bodo izhajale do nove žetve. Te družine tudi nimajo nobenega upanja, da bodo pozneje odkoder drugod preskrbljene z žili.

trove. Naš štab se je stiskal par sto korakov za to fronto v majhne kolibe, ki so bile izkopane v hrib. Našo bližino so bobnele granate, da me je potrevalo na tleh čepečega tako močno, da se telefona nisem mogel držati na uho.

Naš ubogi polkovni oče! V onih par dneh te smrtno groze sva postala zaupna, da mi se dandanes piše: „Ljubi moj sin!“

Enkrat in sicer 6. me je rešil stari gospod z objema smrti. Rusi so prali po nas kot po štrnjah. Oberstu je postajalo malo pretresno krog srca in je poklical mene od telefona v svojo bližino. Še nisem počenil k njemu, je prifrčala skozi okno moje luknje granata in razkadila celo kolibo. Sedem mož, med njimi tudi moj sluga, so si kuhali pri meni črno kavo, ko je udarila granata. Vseh sedem je obležalo mrtvih. Še človek oddahne pri takem trenutno sluhajnem pobegu iz pesti gotove smrti.

Dne 7. junija je zakrilatil zopet mir. Plazil se sem v naše postojanke, da blagoslovim padle in zašrtam na karti novo bojno črto. Naših in Rusov je dosti ugriznilo v travo; vse smo položili v tri zelo razsežne grobove.

Pri pregledu postojank so me prosili vojaki od 16. kompanije, naj odstranim za božjo voljo ruske mrljice, ki so ležali že nekaj dni v junijskem solncu tik pred njimi. Sovražnik je tičal koj pod bregom le dobrih 10 korakov od naših. Kakor hitro je kateri od njih nos ali roko iz kritja, se mu je že poredila kri ali ga je pa zavel smrtni plašč. Vsi sovražne strojnice, ki je bila preblizu, je bilo izključeno mišati, da bi se dali mrljice odstraniti z rokami. Smrad

Kako se izvršujejo rekvizicije? Skoro vsak mesec se v zadnjem času vršijo ena ali dve rekviziciji. Preteklo leto se je v eni in isti občini rekviziralo po 4- do 5krat; letos pa je že izvršena tretja rekvizicija. Sliši se, da ji bo skoro sledila še četrta. S temi rekvizicijami se ljudstvo samo razburja, posebno tam, kjer so doma samo ženske. Temu se tudi ni čuditi, če pride k hiši kar po 7 do 8 vojakov, da bi izvrševali svojo službo. V zadnjem času jih pride več kar z nasajenimi bajoneti. Kako to upliva na ljudstvo, si lahko sami predstavljate. Tukaj bi pa vendar vprašal: Ali je res dejanska potreba, da rabi ta oborožena previdnost? Ali je kmetstvo ljudstvo res že kje s svojim obnašanjem to izzvalo? Se je že mogoče kje uprlo naredbam, ki se vendar povsod izvršijo?

Ne, gospoda moja, dosedaj še nikjer! Razven slučaj v Primorju. Kmetstvo ljudstvo je vedno pripravljeno, da vse, kar more pogrešati, odda z dobro voljo. S kako brezobzirnostjo se izvršujejo te rekvizicije, se žal v tem kratkem času ne more obrazložiti. Dogodijo se slučajji, da žena, ki se je mogoče prestrašila vsled postopanja članov rekvizicijskih komisij, pozabi takoj kakšno zalogo pokazati ali hitro naznaniti: to imam tukaj, ono tam, in tisto blago se potem proglasi kot skrito, se odvzame brezplačno in stanka se še kaznuje. Imamo številne slučaje, kjer se tako brezobzirno postopa, da poljedelcu ne pustijo niti semena za prihodnjo spomlad. Še pred kratkim sem imel priliko, da sem posredoval in prosil na okrajnem glavarstvu, naj ljudstvu pustijo vsaj potrebno seme. Kakti nasledki bodo dozoreli, če v spomlad ne bomo imeli semenja, to je vendar jasno in jaz upam, da bi bilo škoda izgubljeni o tem vsako nadaljno besedo.

Z dovoljeno količino moke ne moremo izhajati.

Nadalje je ugotovljeno, da s količino, ki se nam v zadnjem času pušča za prehrano, nikakor ne moremo izhajati, in to pa posebno radi tega ne, ker se na deželi prodaja čisto malo mesa. V mesnicah na kmetih ni dobiti več mesa in tudi pridelovanje mesa je tako vezano, da se ga prideluje popolnoma premalo. Z odredbo od 16. jan. 1918, drž. zak. št. 16, se je dosedanja količina moke tako pri pridelovalcih in nepridelovalcih zelo okrajšala. Osebam, ki sami ne pridelujejo žita, se je dovoljena količina skrajšala od 1400 na 1150 gramov na teden. Osebam, ki težko delajo med nepridelovalci, se je količina moke istotako skrajšala in sicer od 2100 na 1850 gr. moke na teden. Po novi odredbi se je količina moke pri pridelovalcih, ki opravljajo lahka dela, skrajšala na 75%, pri onih, ki opravljajo težka dela, pa na 52%.

Na kmetih je preskrba z moko najslabša.

Primeroma slabša je preskrba z moko pri nepridelovalcih na kmetih. Ti dobivajo glasom odredbe enako količino kot mestni nepridelovalci. V resnici pa ne dobijo niti eno petino od določene količine. Imamo kmetske občine, posebno na Slovenskem Štajerskem, na Kranjskem in v Primorju in nič manj v južnih deželah: v Istri in v Dalmaciji, ki skozi 3 do 4 tedne ne dobijo ne kilograma moke, čeravno se nahajajo tam mnogo takih, ki sami ne pridelujejo žita. Podružnice vojnno-žitno-prometnega zavoda delajo že ves čas vojne tako, da vso razpoložljivo moko shranijo in pripravijo za večja mesta: Dunaj, Gradec in druge industrijske kraje; če kaj preostane, pošljejo ostanke manjšim mestom in trgovinam, in še le nazadnje, če še sploh kaj ostane, dobijo kmetske občine. Radi tega gredo poslednje navadno vedno s

je bil tako omamljivo dušeč, da bi naše vojaštvo ne moglo še nadalje vdihavati okuženega zraka.

Naročil sem pri trenskih kovačih železne harpune in jih pritrtil vsako na vrh. Na te drogeve bi naj naši pritrtili mrtvece in jih potegnili v jarke, da se potem zagrebejo. Niti tega niso dopustili Rusi, ker so prestrelili vsak motvoz, predno je bil še mrljic v našem jarku.

To početje je nas vse jezilo. Z oberstom sva sklenila, da jih bova izkurla izpod brega kot jazbec z minami in havbicami. Polkovnik mi je zapovedal na večer 7. junija, da se podam 8. opoldne na holm 260 in opazujem od tamkaj, kako se bo streljalo na Ruse pod bregom.

Da bi se pa lahko priplazil na opazovališče neopaženo varno, je zaukazal naš očka pionirjem: izkopati v noči od 7. na 8. dohodni jarek od nas na griček.

To očetovo povelje me je uščipnilo prav do živega. Sem razkadal gospodu, da se bom vlekel na odkazano mesto brez vsakega dohodnega jarka, kateri bi mi ne bil nič drugega nego pot v smrt. Ruski opazovalec bo takoj zazapazil razruvano zemljo in lopnil po meni z artilerijo.

gospod oberst je v skrbi za mojo varnost nakremžil obraz v predstojniške gube in vztrajal pri izdanem povelju po Pilatovo z besedami:

„Kar sem ukrenil, sem ukrenil!“

Kaj sem hotel? Sem se pač vdal oberstovemu povelju.

Ono noč od 7. na 8. sem spal nemirno v gotovi zavesti, da me čaka drugega dne nekaj krvavega.

praznim jerbasom domov. Po določilih § 5 naredbe urada za ljudsko prehrano od dne 15. avgusta 1917, drž. zak. št. 339, se lahko dobijo priboljški pri živilih. Ti priboljški pa ne smejo presegati pol kilograma na osebo in teden. Kot priboljšek pride v poštev: zдроб, ječmenček, ovseni riž in testenine. Ker pa se ti priboljški podelijo samo tistim osebam, katere tudi sicer dobivajo moko, vsled tega kmetske občine sploh niso dobile nobenih priboljškov.

Nezaupanje do uradov in oblasti.

Ker se pa sploh ne ve, do kakšnih sprememb bo še prišlo in kakšnih prikrasav je še nadalje pričakovati, je nastalo v kmetskem prebivalstvu že veliko nezaupanje do uradov in oblasti in to nezaupanje vodi v resnici ljudstvo do tega, da si išče samopomoči, da skriva lastna živila, kar sicer ni samo obsojati iz postavnega, ampak tudi iz človeškega stališča. Na najslabšem pri tem so pa tisti, katerim ni mogoče živiti tako pokriti, da bi se ne pokvarila. Živila se ali pokvarijo, ali se jih pa najde in dotične osebe so vrhutega še hudo kaznovane. Gospoda! Veliko na slabšem je še pa, kakor sem že poprej omenil, delavstvo, katero zase ne more zadosti prideti in je torej odvisno od pridelovalca. Kako je onemogočeno pridelovanje svinjske masti in sploh pitane svinj, se je tukaj že večkrat povedalo in dokazalo, kajti če ni močnih krmil, je neomogočeno pitanje svinj. In kaj vse se še tukaj zahteva? Vsak mora od vsake zaklane svinje oddati določeno množino špeha, vse eno, ali bo sam izhajal, ali ne. V zelo redkih slučajih bodo kmetje v stanu oddati zahtevane množine, kajti nimajo niti toliko, kolikor bi rabili sami zase, kajti svinjske masti se pridelava vedno manj in se je bo še manj pridelalo, ako bodo te razmere trajale še nadalje.

Mnogo živil se pokvari.

Kmetsko prebivalstvo je zelo ozolovljeno tudi zaradi tega, ker se vsako leto pokvari in uniči toliko živil in sicer na vse mogoče načine. Prosim vas, ali se je poprej v mirnem času kečaj čulo, da bi se bilo pokvarilo toliko živil. Kakor ravno sedaj? Zdi se sicer, da se je večkrat nalašč pripustilo, da so se živila pokvarila in sicer iz namena, da bi se taka pokvarjena živila uporabljala v industrijske namene, kot špeh, tudi krompir za izdelovanje spirita itd. Še nedavno n. pr. se je v Račgoni pokvarilo več vagonov krompirja, v Gradcu 15 vagonov in tudi na Dunaju večje število vagonov krompirja. Kakšna pomoč bi to bila za prehrano prebivalstva, če bi se bila uporabila vsa potrebna sredstva, da bi se kaj takega ne pripetilo?

Nasilna in neurejena rekvizicija krme in živine.

Nadalje se še tudi dotaknem vprašanja glede rekvizicije krme. Rekviziranje se izvršuje popolnoma brezobzirno, ne da bi se pri tem pazilo, jeli je kmet nadalje v stanu ohraniti stanje svoje živine ali ne. Določeno ni nikjer, ali vsaj kmetu ni znano, koliko krme se mora na mesec pustiti kmetu za vsak komad živine. Pravijo, da se sme kmetu odvzeti ena petina krme še celo tedaj, če bi imel krme polovico manj, kakor je potrebuje.

Pri oddaji živine se še pa hujše postopa. Kdor nima krme ali če se izkaže, da s krmo ne more izhajati, se mu enostavno odvzame toliko več živine. Kako je sedaj z našo govejo živino, je zadeva, o kateri se mora brezpogojno tukaj govoriti. Večina kmetov sploh nima nobene vprežne živine več. Kakšne

Drugo dopoldne sem popil nekaj črne kave, si vzel dva daljnogleda, svojega in polkovnega, telefonični aparat in se podal v usodepolni jarek z nepopolnimi občutki gotove nesreče. Točno ob 12. uri opoldne smo otvorili ogenj iz treh metalcev min in dveh havbic v ono rusko gnezdo pod bregom. Zadevali smo dobro. Že koj po prvih streljih so začeli Rusi frčati iz podbrežnega kritja posamič eden za drugim.

Oberst mi je še ves oveseljen častital k vidnemu uspehu. Zahvalil sem se mu za častitko, ko je pribrenčal prvi šrapnel nad mojo glavo. Zavedal se sem: sedaj te pa že imajo! Premišljal sem v negotovosti: bi li naj pobegnili ali vztrajal, da preženemo vse Ruse do zadnjega?

Med tem omahovanjem med vztrajnostjo in pobegom je pripiskala prva težka granata in se zakopala kakih 30 korakov na levo od mene. Druga je zatulila na desno, tretja je padla pred me, četrta tik za menoj. Sledilo je par mučnih trenutkov: bo še li streljal naprej, potem me pogodil prav gotovo: mogoče bo pa odnehal in me pustil pri miru.

Telefoniral sem se oberstu: da me močno obstreljujejo, moral bom bržkone pobegniti. Očetovega odgovora nisem čul več, ker sem omahnil smrtnonevarno začet v jarek. Pred očmi mi je zaplesalo nerazložno plat; zasklelo me je v levici, po glavi, v lopatici in po hrbtu, kakor da bi me nekdo lopnil s težkim batom. Omračila se mi je zavest popolnoma in nisem se več zavedel nekaj dni, dokler se nisem prebudil iz omočnega spanja, ležeč na operacijski mizi v Miskolezu na Madžarskem. — — —

bodo posledice? Zaneseno je, da bi se mogla lea spomlad polja tako obdelati, kakor bi bilo potrebno za ljudsko prehrano. Te razmere nas nepravno v temu silijo in ne smemo se splošno govoriti, da se bo bodočnosti obdelovalo le toliko zemlje, kolikor se je sedaj more obdelovati in koliko se potrebuje za vsakega človeka. Posledice tega so pa vsakemu

Pomanjkanje mleka.

Vrhutega je še pa pomanjkanje mleka večje od dne do dne, kajti popolnoma brezobzirno se rekvirirajo in koljejo krave-mlekarice in telice, breje več kakor 4 mesece. Večina naših kmetov in sicer ravno največ, in najbolj, ima dandanes v svojih hlevih le še mlado živino in še ta se rekvirira brez ozira na težo, brez ozira na to, ali je rekvirirana žival krava-mlekarica ali breja telica, brez ozira na to, ali je le ma polna ali celo nič rejena. Zelo pogosto se pokole taxo ruha goveja živina, da daje le prav malo mesa.

Slabe posledice.

Kaj sme najbitje posledice bo pa imelo vse to? Težavno v našanje, kako vzdržati do prihodnje živine, zlasti v slučaju, če ne bo uvoza iz inozemstva. Čezalovati se pa mora, da pri vsem tem ne vlada čut za pravico in zakon, da se ne ozira na n.česar, da se marveč morda reče: Preskrbi se, kakor se pač more! Pri takih, ki imajo v resnici dosti živil, se nikdar ne preiskuje tako natančno, kakor tam, kjer jih je malo ali pa celo nič. Ali se je morda že kje v restih pregledovalo, ako bi se kaj namajale velike zaloge živil? Nikdar! Le kmet mora prenašati vse to in sicer vrhutega večkrat v letu. Kmetstvo ljudstvo je že skrajno razburjeno. Zmetje izgubljajo veselo do dela. Govori se toliko o tem, kako zvišati pridelovanje živil, toda na potrebne pogoje, kateri so se tukaj že tolikokrat zahtevali, se pa ne ozira.

Gospodar! Če nam vojaštvo, oziroma vojska, pobira vse naše mlade delavske moči, če ne bo več toliko živine, da bi se moglo pravočasno obdelati polja in končno, če se nam bo odvzemala naša življenjska moč, naša živila, na ta način, kakor se je to dosedaj dogajalo, potem mora priti in bo prišlo tudi tako daleč, da bodo vsled nezadostne hrane pojemale naše moči in končna posledica bo lakota. Ako pa bo uničeno kmetstvo delavstvo, bodo čutili posledice tega tudi vsi drugi stanovi, katerim se dandanes godi veliko bolje nego kmetu. (Živahno pritrjevanje.)

Sveta priseva Franc zov proti Nemcem

Med francoskim ljudstvom vlada še vedno veliko sovraštvo proti Nemcem, ki so leta 1870 in 1871 odtrgali od Francije deželi Alzacoje in Lotaringije. Že pred leti se je ustanovilo ljudsko društvo „Sveta Zveza“, katero si je zapisalo za glavno načelo: pogognati Nemce nazaj s francoskih tal. Preteklo nedeljo je imela „Sveta Zveza“ velikanski shod v Sorboni v Parizu. Zbralo se je na tisoče in tisoče francoskega ljudstva. Predsednik Deskanel je obnovil naslednjo sveto prisevo francoskega naroda: „Prisegamo pri naših mrtvih in pri vojaki ob Marni, ob Iseri in pri Verdunu, da ne bomo prej odložili orožja, dokler se ne bo maščevala krivica, katera je bila pripravljena že skozi celih 40 let proti svobodi sveta, dokler ne bodo osvobojene Belgija, Srbija in Rumunija in dokler Francija ne bo zopet pridobila leta 1870-1871 izgubljenih pokrajin.“ Tisočglava ljudska množica je ponavljala to sveto prisevo francoskega naroda.

Nemška ofenziva na zahodu.

Angleško časopisje piše, da se bo že v bližnjih dneh pričela nemška ofenziva na zahodnem bojišču. Naobeh straneh se pripravljajo z mrzlično naglico na velike boje. Nemci so baje spravili večino svoje armade iz Italije in z ruske fronte na fronto proti Francozom in Angležem. A tudi ti se pripravljajo na vso moč, da zavrnejo silni naval Nemcev. Na pomoč so jim že prišli Amerikanci z moštvo in z močno artilerijo. Cela Anglija in Francija in tudi Amerika se pripravljata na velike in krvave boje. To bo boj na življenje in smrt. Gre za to, ali si pribori svetovno nadvlado Nemčija ali Anglija s svojimi zavezniki. Vojni strokovnjaki so mnenja, da tako krvave bitke, kakor se bo bila letošnja spomlad na zahodu, še ne poznaj svetovna zgodovina.

Državni zbor ima prihodnjo sejo v torek, dne 19. februarja.

Poljaki proti vladi. Poljski klub je po svojem načelnstvu naznanil ministrskemu predsedniku, da bodo Poljaki odslej v državnem zboru in v delegacijah stopili v najostrejšo opozicijo proti vladi. Poljaki so silno vznemoljeni, ker se je v mirovni pogodbi z Ukrajinci priključilo k Ukrajini mnogo poljskega

ozemlja, n. pr. gubernija Holm in še tudi obsežni deli gubernije Lublin in Kielce. Poljaki ne morejo mirno gledati, kako se obširni kosi Poljske trgajo od Poljske in pridružujejo drugemu narodu. Ker grof Cernin ni branil poljske pravice in zahteve, radi tega Poljaki ne marajo več biti v vladnem taboru. Tako bodo sedaj tri močne slovanske skupine proti vladi: Čehi, Jugoslovani in Poljaki. Te tri skupine štejejo nad 200 poslancev. V vladni tabor pa so vstopili Ukrajinci, kateri so zelo zadovoljni, da se je Ukrajini priključilo toliko poljskega ozemlja. Vlada skuša pridobiti na svojo stran tudi nemške socialne demokrate in Italijane. Tako bi imel Seidler proti združenim Slovanom zbrane Nemce, Ukrajince, Italijane in nemške socialne demokrate. S temi bi potem skušal spraviti pod stroho državni proračun in — še nadalje vladati proti Slovanom. Če le ne dela Seidler zopet račun brez krčmarja!

Ogrski državni zbor bo baje vlada razpustila, če ne bo sprejel vladnega predloga glede spremembe voilne pravice.

Podnate novice

Nova častna kanonika lavantinske škofije. Cesar je z odlokom z dne 23. januarja 1918 imenoval dekana in župnika v Šmarju v. l. g. Ivana Bohanec ter dekana in mestnega župnika v Brežicah v. l. g. Josipa Mešiček, za častna kanonika lavantinskega stolnega kapitelja. Čestitamo!

† Župnik Karel Tribnik. Dne 10. februarja t. l. je v Jurkloštru nagloma umrl tamošnji župnik č. g. Karel Tribnik v 72. letu svoje starosti. Rojen je bil leta 1846 na Muti, v duhovnika posvečen leta 1872. Kot kaplan je služboval v Rušah, Konjicah, pri Sv. Juriju ob južni železnici, v Loki pri Zidanem mostu, na Teharjih in pri Novicerkvi do leta 1893, ko je bil imenovan za župnika v Jurkloštru, kjer je služboval do njegove smrti dolgo dobo 25 let. Njegov pogreb se je vršil v torek, dne 12. februarja ob 10. uri predpoldne. Mnogozastl nemu in obcepriljubljenemu župniku svetila večna luč!

† P. Fruktuoz Frank. Franciskan p. Fruktuoz Frank pri Sv. Trojici v Slov. gor. je nenadoma preminul. Dne 15. januarja je šel v svoj rojstni kraj Prem na Kranjskem poročat svojo sestrično. Dne 31. jan. se je vrnil v Maribor in iskal voznička da bi se peljal do Sv. Trojice. Pa žal brez uspeha. Pošta slučajno tudi ni vozila. Zato jo je mahnil peš. Večkrat je tožil o nezdravem osrčju. Težavna pot ga je silno zmucila. Tako se je potožil preč. g. župniku pri Sv. Lenartu. Po kratki večerji je v hudi mežli in temi nadaljeval svojo pot čez travnike med Sv. Lenartom in Sv. Trojico. Četrte ure od samostana je v temi in megli zgrešil pot in zasel v potok Velka. Tu ga je kap zadela. Še le 5 febr. so ga našli. Stal je v vodi na lonjen na obrežje. V roki je imel kovček in dežnik. Pokojni Fruktuoz je bil blagega srca. Usoda njegovega življenja je bila skoz in skoz tragična, ki je končana s hipno smrtjo. V Slov. goricah se je zlasti ljudstvu v občje priljublil radi svoje priprostosti in ljubeznjivosti. To je kazal povsod, kjer je deloval. Bog mu bodi milostljiv!

Poroke. Dne 3. svečana se je v Pišecah poročil g. trgovec Josip Gerec z gđc. Nežiko Gerec. Bilo srečno! Na gostiji se je nabralo za Krekov spomenik 62 K in za Tiskovni dom 63 K. — V Framu pa se je poročil poslovodja Kmetijske zadruge v Račah g. Sim. Ducman z gđc. Grizelda Merku iz Testa. Obilo sreče!

„Slabosegodi“ Ljubša, inženir v Siamu, je doma od Sv. Jurija ob Ščavnici, iz Brkovec (ako ne iz Bolehnečič), znani veliki imenitni vesnici poleg križevske župnije. Tako nam poroča njegov rojak, g. J. S.

Dobre časopise dajte brati drugim! Vsak naročnik časopisa naj skrbi, da bo bralo njegov list kolikor mogoče mnogo ljudi. Ali je škoda ali ni, da že grede časniki drugi dan po rojstvu v razne postranske nameste kot ničvreden papir? Ali ne bi rajši ponudili prebran časopis sosedu ali znancu, ki ga sam nima? Redek bo, ki bi ga zavrnil in nekaj se venčar vedno prime. In ravno v naših dneh imajo naši listi toliko dobrega in potrebnega za naše ljudstvo! Skrbimo torej vedno za nove naročnike naših listov, pa skrbimo tudi — in to še posebno — za nove bralce. Morda poteče čas za nabiranje novih naročnikov, za nabiranje novih bralcev ne poteče nikoli. Vsak dober list naj bi šel skozi več rok, predno roma v staro šaro. Ljudje silno radi berejo. Berejo vse, kar dobe, in prav hvaležni so sistemu, ki jim da pametno čtivo. Tako je mogoče delati od osebe do osebe in ravno podrobnega dela nam je tako treba.

Klaverjev koledar 1918 je že razprodan. Iste ga ponatisnili v sedanjih težkih časih ni mogoče. Vsa dospela naročila bomo zaznamovali za koledar

1919 in istega takoj poslali ko bo gotovo. — Družba sv. Petra Klaverja za afrikanška misijone. Ljubljana, Pred škofijo št. 8.

Slovenski vojak ne mara „Stajerca.“ Počpisani izjavljamo, da se je v članku, ki ga je prinesel ptujski „Stajerc“ v letošnji prvi številki pod naslovom „Iz turških dežel“, objavilo moje ime brez mojega vedenja in dovoljenja. Povdarjam, da nimam nikakega povoda našim narodnim sovražnikom po „Stajercu“ pošiljati novoletna voščila in pozdrave, napadati naše narodne boritelje in obečati zvestobo vse-nemštvu. Zivela avstrijska Jugoslavija! Alojz Tautegi iz Raskovca pri Konjicah, slovenski tojničar na Turškem.

Ptujski shod Kmetске Zveze je „Stajerca“ hudo poparil. Nemškutarski list je sodil, da so že vsi ljudje v ptujski okolici kakor kalini obsedeli na njegovih limanicah. Pa se je prav debelo zmotil. Ravno politični shod na Svečnico je dokazal, da je v ptujski okolici nemškutarskih kalinov prav malo, da je ljudstvo v ogromni večini pošteno katoliško in značajno narodno in tudi, česar se „Stajerc“ najbolj boji, navdušeno jugoslovansko. To so ljudje „Stajercem“ uredniku tako glasno povedali in tako silno zaklicali v nemškutarska ušesa, da mu še zdaj zveni po njih. Shod seveda ni bil razbit, kakor lažejo nemški listi in „Stajerc“, marveč je poslanec Brenčič govoril dolg govor. Razbit pa je bil Linhartov poskus, na tem shodu priti do besede. Do besede ni prišel, ampak do nečesa drugega, kar je čutil na lastni koži in radi česa, toži, kakor napoveduje v svojem listu, enega izmed najhujših napadalcev pri sodnji. Kaj nomaga potem laž v nemških listih o uspehu Stajercijancev na omenjenem shodu? Naš shod se je vršil, n.č. govornik je govoril, Stajercijanski ni smel govoriti, marveč je moral slišati take težke in tako bridke, da jih bo še dolgo pomnil. Vrh tega pa je še nekaj dobil za spomin, ki ga je vzel s seboj. Kje je torej uspeh? So li prejeti pljunki in sunki uspeh? A morda zavoljo tega, ker bo Súdmarka morala zopet globlje seči v žep in plačati denar za bolečine?

Cvetke z Brenčičevega shoda v Ptujju na Svečnico 1918. Iz Ptujja se nam piše: Kakor je bila ptujska nemčurska druhal zmiraj organizirana in oborožena in je pretepała mirne in poštene Slovence pri njihovih prireditvah, tako se je postavila tudi za ta Brenčičev shod. Mestni pobalini so se na predvečer pridušali in zbirali orožje, da napadejo na Svečnico kmete, ki bodo prišli „pretepatat mestjanov, ki so te vojske krivi.“ Tako se je nalagalo najnižjo fakinažo. Ljudstva z dežele pa je prišlo na Svečnico toliko na shod, da si ptujska fakinaža pri belem dnevu ni upala nanj. Pa so se pobotali tudi z oblastmi, ker je dobil Linhart 12 vojakov, da more na shod, sicer ga naše ljudstvo ne bi pustilo med se. Ker nemčurska fakinaža ni mogla razgrajati na shodu, pa je motil Linhart v senci 12 pušk, toda naši Slovenci so mu jih našli, kakor jih še nikdar ni čul. Brez vojakov gotovo ne bo nikdar več prišel na naš shod. Ali bodo nazadnje res oblasti postavile vsakemu našemu zborovalcu za vrat vojaka s puško, da ne more dati duška svojem avstrijsko-jugoslovanskemu mišljenju? Mi ostanemo pod vlado našega cesarja, toda nikdar več pod nadvlado Nemcev! Sme že preveč pretrpeli. Mi kličemo: „Proč z Orniki in Linharti in enakimi!“ (Linhart je kot nesposoben od vojaške službe o-proščen za to, da v Ptujju na trgu ceni ženskam, kako drago sme katera ceniti svoje borne pridelke. Kako Linhart postopa, to izkustva pa menda imate že! Vaši možje pa bi imeli važnejši vzrok, da se jih oprostijo. „Kdor ima oči, da vidi, naj gleda!“) Ko gre za to, da se osumniči poštene Slovence, porabi nemčurska klika na ostudnejša sredstva. Zmiraj enako. Hitro po Brenčičevem shodu se je poslala brzojavka na nemške liste, da je bil shod razpuščen, ker so se čuli protiavtstrijski medklici. Kako pa so se glasili? Le čujte! Linhart vpije: „Wiederwohl je bil Slovenec.“ Glas mu odgovori: „Tak kakor ti!“ Drug glas: „Pje Linhart! Bog je ustvaril človeku glavo goraj, tele tu pa narrej.“ To so po nemčurski pameti protiavtstrijski klici. In srbotilni medklici so se čuli, piše Stajercijanec, pa kaka! Linhart besni proti Jugoslaviji, in nekdo zavpije: „Pje, le tiho bodi, še boš ti srbski kralj!“ In na temelju tega denuncira ptujska propalost naše ljudstvo profidržavnega mišljenja. Pjebi ptujski nemčurji, ko so sedaj odhajali rekruti, — ste jim prodajali šopke samo z Viljemovo in Hindenburgovo podobo, a nobenega z našim cesarjem. Da, le Nemčijo imate zmiraj v očeh, nas avstrijske Slovence pa obrekuje, kakor da nismo cesarju zvesti. Padli ste tako globoko, da globlje ne morete, in vaš konec, kakšen bo? Nekaj malo našega ljudstva ste bili zaslepili. Večina zapeljanih je že spregledala: spop-sarji pa bodo poginili z vami. Pred tem vas ne rešijo niti vojski, niti policaji, niti nemški uradniki. A nam je zasijal beli dan in mi vidimo svoj cilj: Jugoslavijo! Od županov, ki so se v Ptujju pomotoma podpisali za Nemce, so vsi preklicali svoje podpise, le krčevinski Zavec še ne. Ta pobira poštene proti Jugoslaviji in si po nepotrebnem brusi svoj jezik nad Slovenci. Mi homo že ob svojem česu roštrbali za njegov šub. Zavedno naprej za Jugoslavijo!

Urednik „slovenskega“ lista za nemštvo Ptujja. Ptujski Nemci so oni dan priredili „Deutschen Sprechabend.“ Pri tem „deutschen Sprechabend“ je imel glavno besedo urednik „slovenskega“ lista „Stajerca.“ Ta možakar, ki vsiljuje svoj umazan list kakor Jud svojo slabo robo in ki trdi, da je ta cunjja e-